

Notitie

Aan

Aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Kopie aan

Ton Groeneweg

Datum	Documentnummer	Project	Auteur
20 mei 2020	22292670	consultatie	Jan Potter

Onderwerp

Internet Consultatie Wijziging Regeling Bouwbesluit 2012; geluid installaties warmte- en koudeopwekking

Reactie concept Regeling bepalingmethode geluid installaties warmte- en koudeopwekking

Met een internetconsultatie vraagt u om reactie op het conceptbesluit Regeling bepalingmethode geluid installaties warmte- en koudeopwekking. DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR) maakt graag gebruik van de internetconsultatie. Hierbij vindt u onze reactie.

Met deze wijziging van de Regeling Bouwbesluit 2012 wordt nader voorgeschreven hoe het geluidsniveau van buiten opgestelde installaties voor warmte- en koudeopwekking moet worden bepaald. In het Bouwbesluit 2012 is het geluidsniveau aangegeven. In deze regeling staat hoe het geluidsniveau van de installaties moet worden bepaald.

Wij hebben hierover een aantal zaken op te merken. Ook hebben we nog een aantal vragen. Mocht u na het lezen van onze reactie nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Jan Potter, jan.potter@dcmr.nl, 010-2468212

Graag zien wij uw reactie op de ingediende reacties en uw antwoord op de door ons gestelde vragen. Uiteraard denken wij graag met u mee over de verdere uitwerking van de voorstellen.

Leeswijzer

Gestart wordt met een algemene reactie. Aansluitend zijn enkele vragen opgenomen. Afgesloten is met een reactie artikelsgewijs en een samenvatting.

Algemeen

De voorgestelde aanpassingen in het Bouwbesluit zijn op verzoek van de werkgroep, opgericht vanuit de markt en branche, opgenomen. De DCMR is van mening dat deze aanpassingen niet bijdragen aan een stille woonomgeving. Bij het doorvoeren van deze aanpassingen zullen veel burgers overlast krijgen van geluid. Met de voorgestelde aanpassingen in het Bouwbesluit, worden hoge geluidniveaus, waar burgers over klagen, wettelijk toegestaan. Gemeenten staan dan met de rug tegen de muur. Zij hebben geen instrumentarium om de geluidsoverlast te beperken of stoppen.

De wetgeving moet de bestuurslagen juist handvatten bieden om te kunnen sturen op stillere technieken (BBT). De voorgestelde aanpassingen bieden geen handvat voor de bestuurslagen, maar binden de bestuurslagen. De fabrikanten/installateurs zullen zich niet meer geroepen voelen om stillere installaties voor warmte- en koudeopwekking te gaan ontwikkelen.

De oplossing voor lawaaiige installaties ligt niet in het maken van wetgeving die deze lawaaiige installaties faciliteert maar juist in het stiller maken van deze installaties. De wetgeving zou juist een incentive moeten geven die fabrikanten/installateurs stimuleert te streven naar een zo laag mogelijk geluidniveau. Naast de juiste aanpassingen van het Bouwbesluit, kan bijvoorbeeld ook nog hogere subsidie worden gegeven op een stil type installatie.

Daarnaast vinden wij het essentieel - voor het beheersen van de geluidniveaus - dat het toepassen van Best Beschikbare Technieken (BBT), bijvoorbeeld het toepassen van een omkasting, wordt verplicht.

Bij nieuwbouw kan er ook een aparte ruimte worden gecreëerd waar de warmtepomp wordt opgesteld, vergelijkbaar met de opstelplaats voor de CV ketel. Deze ruimte kan dan worden uitgerust met akoestische voorzieningen om de geluiduitstraling naar de omgeving te beperken dan wel weg te nemen.

Tevens adviseren wij om bij nieuwbouw van meerdere woningen een gezamenlijke installatie voor te schrijven.

Voor bestaande bouw adviseren wij meer subsidie te verlenen voor een burgerinitiatief als gestreefd wordt naar een gezamenlijke installatie voor koude- en warmteopwekking. Dit voorkomt dat per woning in een straatbeeld wordt "vervuild" met installaties op daken en aan gevels.

In de voorgestelde aanpassingen staat niet hoe de installatie bevestigd moet worden. Wij adviseren om hiervoor wel voorschriften op te nemen; voorschriften die voorschrijven dat de installatie trillings-arm moet worden opgesteld,

Ook adviseren wij metingen van het binnenniveau voor te schrijven voor een installatie die aan de wand of op een dak is gemonteerd. De installaties voor warmte- of koudeopwekking kunnen namelijk trillingen in de bouwconstructie teweegbrengen waardoor geluidsoverlast in in- of aanpandige woningen wordt ervaren.

Door het mogelijk laagfrequente karakter van het geluid adviseren wij ook toetsing aan de Vercammencurve voor te schrijven.

In de regeling zijn de balkons van appartementen niet genoemd. Deze buitenruimte moet ook beschermd worden tegen geluid van buiten. Voor het beoordelen van het geluidniveau op deze buitenruimte mag geen correctie worden toegepast voor de gevelreflectie.

In de voorgestelde aanpassingen wordt geen aandacht besteed aan de de-frost cyclus. In de winter kan deze meerdere keren in de nachtperiode optreden. Deze cyclus veroorzaakt relatief veel geluid en kan tot slaapverstoring leiden. Wij adviseren om het geproduceerde geluid van deze de-frost cyclus bij de specificaties van de installatie op te nemen. Als dit niet mogelijk is, is ons advies deze cyclus te meten na installatie.

Ook kan de handhaafbaarheid van de voorgestelde aanpassing een probleem worden. Medewerking van de eigenaar van de installatie is vereist voor een goede meting.

Vragen

Hoe verhoudt dit ontwerpbesluit zich met overig recht: strafrecht en civiel recht?

Waarom wordt er in de grenswaarden geen rekening gehouden met cumulatie van geluid?

Hoe dient omgegaan te worden met geluidluwe zijden van woningen?

Het Bouwbesluit geldt bij nieuwbouw. Waaraan moet worden getoetst als de installatie na enkele jaren bedrijf meer geluid gaat produceren?

Waarom wordt er geen onderscheid gemaakt tussen de avond- en nachtperiode? In de Omgevingswet en onderliggende regelgeving krijgt de gemeente niet de vrijheid (meer) om af te wijken van de vaste perioden van de dag (07.00 – 19.00 uur), avond (19.00 uur- 23.00 uur) en nacht (23.00 uur – 07.00 uur). Het Bouwbesluit (en straks het Besluit bouwwerken leefomgeving) wijkt voor installaties voor warmte- en koudeopwekking af van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Waarom hebt u deze onlogische keuze gemaakt?

Hoe moeten we deze regeling zien in het licht van reactie van de Minister op de brief van M. de O te B-E: “Klacht over geluidsoverlast airco installatie burens” van 15 november 2018?

Artikelsgewijs

Bijlage VIII. Behorende bij artikel 3.9, tweede lid, van de Regeling Bouwbesluit 2012

c Correctie dagperiode

Voor installaties met een afzonderlijke instelling voor de avond- en nachtperiode wordt een correctie van -5 dB voorgesteld. Deze correctie is veel te generiek. Praktijkwaarden voor nachtverlaging liggen tussen de 3 en 13 dB reductie. In de avondperiode moet de installatie het hardst werken. Om ervan uit te gaan dat in deze periode de nachtverlaging zal optreden is niet

reëel. Voor de nachtperiode moet een grenswaarde van ten hoogste 35 dB(A) worden gehanteerd.

- Voorstel: De werkelijke reductie van de nachtverlaging hanteren. De nachtverlaging alleen toepassen wanneer het kan: in de nachtperiode. In de nacht een grenswaarde van 35 dB(A), exclusief toeslag van 5 dB voor tonaal geluid, hanteren.

d Correctie tonaal geluid

Binnen de systematiek van de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai (HMRI) is er een methode om tonaal geluid in rekening te brengen. Installaties voor warmte- en koudeopwekking zijn niet zo bijzonder dat hiervan moet worden afwijken voor deze productgroep. De installatie van de burens zou dan op een andere wijze worden beoordeeld dan die van de naburige supermarkt.

- Voorstel: Tonaal geluid behandelen zoals opgenomen in de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai (HMRI)

e Plaats waar gemeten wordt op de perceelgrens met een perceel voor een andere woonfunctie (artikel 3.8, tweede lid, van het besluit).

In afwijking van de bovengenoemde verticale positie (hoogte) wordt bij een gemeenschappelijke, geheel gesloten erfafscheiding met een massa van ten minste 10 kg/m² en hoogte van ten minste 1,8 meter, gemeten op 0,5 meter boven deze erfafscheiding. Het gemeten geluidsniveau wordt daarbij gecorrigeerd met -5 dB als de installatie op maximaal 1,0 meter afstand staat van de erfafscheiding.

1. De correctie van -5 dB is ongefundeerd en onjuist. Het is het niveau gemeten op de erfafscheiding en behoeft dus geen reductie. Als afschermend effect van de erfafscheiding hiermee in rekening wordt gebracht dan levert dit een probleem op bij hoger gelegen geluidgevoelige bestemmingen.
2. Hoe wordt de aanwezigheid van de 10 kg/m² erf afscheiding geborgd? Er moet ook een eis aan kiervrij zijn.

- Voorstel: Dit deel laten vervallen. De grond om dit toe te passen ontbreekt volledig.

f Plaats waar gemeten wordt bij een te openen raam of deur (artikel 3.9, derde lid, van het Besluit).

Er wordt voorgesteld te meten op 5 cm voor het te openen raam of de deur. Het niveau wordt dan gecorrigeerd met -6 dB vanwege de reflectie tegen de achterliggende constructie.

1. In veel gevallen zal er geen reflectie optreden omdat het geluid scherend is.

2. De gevelcorrectie bedraagt 3 dB en geen 6 dB. Er is geen onderbouwing gegeven voor deze afwijkende correctie¹.
- Voorstel: Meet met geopende deur of geopend raam. Pas geen correctie toe. Dit is praktisch uitvoerbaar en zuiverder.
- Indien er geen te openen ramen of deuren in de betreffende gevel aanwezig zijn, dient naar onze mening een binnenmeting verricht te worden.

Samenvatting adviezen en voorstellen

Onderstaand worden onze adviezen en voorstellen samengevat.

Adviezen

- Van belang is dat wetgeving de bestuurslagen handvatten biedt om continu te kunnen sturen naar stillere technieken (BBT).
- De wetgeving moet een incentive geven waardoor installateurs worden gestimuleerd te streven naar een zo laag mogelijk geluidniveau.
- Voorschriften op nemen die voorschrijven dat de installatie trillings-arm moet worden opgesteld,
- Creëer bij nieuwbouw een aparte ruimte, voorzien van akoestische voorzieningen, waarin de installatie kan worden opgesteld.
- Bij nieuwbouw van meerdere woningen een gezamenlijke installatie voor schrijven.
- Voor bestaande bouw meer subsidie verlenen voor een burgerinitiatief als gestreefd wordt naar een gezamenlijke installatie voor koude- en warmteopwekking.
- Voor een installatie die aan de wand of op een dak is gemonteerd, metingen van het binnenniveau voor schrijven.
- Door het mogelijk laagfrequente karakter van het geluid wordt geadviseerd toetsing aan de Vercammencurve voor te schrijven.
- Stel regels op voor de bescherming van de buitenruimte van appartementencomplexen.
- Stel regels op voor de de-frost cyclus.
- Verplicht de eigenaar van een installatie medewerking te verlenen bij controlemetingen.

Voorstellen

- **Grenswaarden:** De werkelijke reductie van de nachtverlaging hanteren. De nachtverlaging alleen toepassen wanneer het kan: in de nachtperiode. In de nacht een grenswaarde van 35 dB(A), exclusief toeslag van 5 dB voor tonaal geluid, hanteren.

¹

Uw adviseur heeft het in het eerder voor u opgestelde onderzoek 'Onderzoek geluideisen buiten opgestelde warmtepompen en airco's in bouwregelgeving' van 25 oktober 2018, met kenmerk R061336ab.18E9WSP.wb over een gevelreflectie van ten hoogste 1,5 dB. Onduidelijk is waarom uw adviseur nu ineens 6 dB hanteert.

- **Tonaal geluid:** Tonaal geluid behandelen zoals opgenomen in de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai (HMRI)
- **Erfafscheiding 10 kg/m²:** Dit deel laten vervallen. De grond om dit te toe te passen ontbreekt volledig.
- **Te openen ramen en deuren:** Meet met geopende deur of geopend raam. Pas geen correctie toe. Dit is praktisch uitvoerbaar en zuiverder. Indien er geen te openen ramen of deuren in de betreffende gevel aanwezig zijn, dient een binnenmeting verricht te worden.